

APSTIPRINĀTI
ar VAS "Latvijas dzelzceļš"
valdes 2020.gada 31.augusta
lēmumu Nr.VL – 55/341

VAS "Latvijas dzelzceļš" starpniecības norēķinu pakalpojumu sniegšanas noteikumi

1. Termini

- 1.1. ABD PK - Inventārā parka universālo konteineru automatizēta datubāze (kartotēka) (originālais nosaukums – Автоматизированный банк данных инвентарного парка универсальных контейнеров (АБД ПК);
- 1.2. ABD PV – Kravas vagonu parka automatizēta datubāze (kartotēka) (originālais nosaukums – Автоматизированный банк данных парка грузовых вагонов (АБД ПВ);
- 1.3. dzelzceļa administrācija - Sadraudzības dalībvalstu dzelzceļa transporta padomes loceklis;
- 1.4. inventārā parka vagons – kravas vagons, kas tiek reģistrēts ABD PV inventārā parka vagona statusā;
- 1.5. inventārā parka konteiners – konteiners, kas tiek reģistrēts ABD PK;
- 1.6. IVC ŽA – Dzelzceļu administrāciju informācijas skaitlošanas centrs;
- 1.7. LDz – valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš";
- 1.8. MGSP – starpvalstu saskares punkts, viena no divām robežstacijām, kurā, tiek uzskaitīta vagonu, konteineru un vilcienu nodošana/pieņemšana starp divu kaimiņvalstu dzelzceļiem;
- 1.9. Padome – Sadraudzības dalībvalstu dzelzceļa transporta padome (originālais nosaukums – Совет по железнодорожному транспорту государств – участников Содружества).

2. Vispārīgie noteikumi

- 2.1. VAS "Latvijas dzelzceļš" starpniecības norēķinu pakalpojumu sniegšanas noteikumi (turpmāk – Noteikumi) izstrādāti, pamatojoties uz Valsts dzelzceļa administrācijas un VAS "Latvijas dzelzceļš" (LDz) 09.09.2019. administratīvo līgumu Nr. L-2150/2019 un ievērojot spēkā esošos Padomes dokumentus, kas nosaka LDz kā Padomes asociētā locekļa pienākumus.
- 2.2. Noteikumi ir izstrādāti ar mērķi noteikt kārtību, kas nodrošina visiem Latvijas pārvadātājiem iespēju pievienoties centralizētai kompleksa savstarpējo norēķinu sistēmai, lai veiktu norēķinus ar dzelzceļa administrācijām par inventāra parka vagonu un konteineru izmantošanu, kā arī citus norēķinus, kas izriet no starptautiskiem pasažieru un kravu pārvadājumiem.
- 2.3. Pamatojoties uz Noteikumiem un izpildot centralizētā norēķinu centra funkcijas, LDz sniedz Latvijas pārvadātājiem, kas veic starptautiskos pasažieru un kravu

pārvadājumus, starpniecības pakalpojumu "komplekso savstarpējo norēķinu nodrošināšana" (turpmāk – norēķinu pakalpojums). Pakalpojums tiek sniegs pārvadātāja vietā un uzdevumā, noslēdzot rakstveida līgumu (turpmāk – norēķinu līgums).

2.4. Noteikumu spēkā esošā redakcija ir pieejama LDz tīmekļa vietnē www.ldz.lv.

2.5. Ja LDz veic Noteikumu grozījumus (t.sk. pakalpojumu cenas izmaiņas), grozījumi un to spēkā stāšanas datums tiks publicēti LDz tīmekļa vietnē. Spēkā esošiem norēķinu līgumiem grozījumi tiek piemēroti ne agrāk, kā pēc 60 (sešdesmit) kalendārām dienām no šo grozījumu spēkā stāšanās dienas, ja līgumslēdzējās pusēs nav vienojušies par grozījumu ātrāku piemērošanu.

2.6. Veicot norēķinus ar dzelzceļa administrācijām, LDz rīkojas saskaņā ar spēkā esošiem Neatkarīgo valstu sadraudzības dalībvalstu, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Igaunijas Republikas dzelzceļa administrāciju savstarpējo komplekso norēķinu noteikumiem (oriģinālais nosaukums – Правила комплексных расчетов между железнодорожными администрациями государств – участников Содружества Независимых Государств, Латвийской Республики, Литовской Республики, Эстонской Республики, апстiprināti 10.12.1994. Padomes 12.sēdē, ar grozījumiem, turpmāk - Komplekso norēķinu noteikumi). LDz nodrošina pārvadātājiem iespēju iepazīties ar minētajiem noteikumiem un to grozījumiem.

2.7. LDz informē dzelzceļa administrācijas:

2.7.1. par noslēgtiem norēķinu līgumiem ar Latvijas pārvadātājiem;

2.7.2. par pārvadātāju norēķinu saistību izpildes gaitu un apjomu;

2.7.3. par pārvadātāja norēķinu saistību izpildes kavējumiem vai pārkāpumiem, LDz norēķinu pakalpojuma sniegšanas apturēšanu vai pārtraukšanu, lai dzelzceļa administrācijas varētu izvērtēt riskus, noslēdzot pārvadājuma līgumu ar tādu pārvadātāju un iesaistoties kopējos pārvadājumos.

2.8. Ja dzelzceļa administrācija saskaņā ar Komplekso norēķinu noteikumiem aprēķina kavējuma procentus par nesavlaicīgu samaksu, LDz kavējuma procentu summu pieprasīta no attiecīgā pārvadātāja, kas nesavlaicīgi veicis samaksu. Ja tiek konstatēta vairāku pārvadātāju vaina, kavējuma procentu summu sadala starp šiem pārvadātājiem proporcionāli katra pārvadātāja parāda summai.

3. Drošības nauda

3.1 Lai nodrošinātu savlaicīgu un pilnā apjomā maksājumu veikšanu, izvairītos no pārvadātāju komercriskiem sakarā ar kāda no pārvadātājiem maksājuma saistību pārkāpšanu, un nodrošinātu samaksu par LDz norēķinu pakalpojumiem, LDz ir tiesības pieprasīt no pārvadātājiem maksājumu saistības izpildes nodrošinājumu (turpmāk – Nodrošinājums) drošības naudas vai bankas garantijas veidā.

3.2. Nodrošinājuma apmērs tiek aprēķināts Šveices frankos, pamatojoties uz turpmākos 6 mēnešos plānoto vidējo viena mēneša norēķinu apjomu, ja nav pieejama vēsturiskā informācija, vai iepriekšējo 6 mēnešu veikto – vidējo viena mēneša norēķinu apjomu.

3.3. LDz izmanto Nodrošinājumu:

- 3.3.1. parāda dzēšanai dzelzceļa administrācijām, ja pārvadātājs savlaicīgi vai pilnā apmērā nav pārskaitījis naudas summu, t.sk. kavējuma procentu summu, kas pienākas dzelzceļa administrācijām;
- 3.3.2. parāda par LDz norēķinu pakalpojumu dzēšanai, ja savlaicīgi vai pilnā apmērā netiek samaksāta maksā par LDz norēķinu pakalpojumiem;
- 3.3.3. LDz zaudējumu, kas radušies pārvadātāja saistību neizpildes rezultātā, atlīdzināšanai. Šajā gadījumā LDz nosūta pārvadātajam zaudējumu aprēķinu.
- 3.4. Ja Nodrošinājums tika izmantots 3.3.punktā noteiktos gadījumos pilnībā vai daļēji, Pārvadātājs 10 darba dienu laikā atjauno Nodrošinājuma summu līdz norēķinu līgumā noteiktam apmēram.

4. Norēķinu pozīcijas saskaņā ar Komplekso norēķinu noteikumiem

- 4.1. Norēķinu pozīcijas, par kuriem norēķinu tiek veikti bezakcepta kārtībā:
- 4.1.1. par inventāra parka vagonu un konteineru izmantošanu;
- 4.1.2. par biletēs, vietkartes un servisa pakalpojumu noformēšanu starptautiskajos pasažieru pārvadājumos, tajā skaitā par personu bagāzas un mājsaimniecības lietu pārvadāšanu;
- 4.1.3. par pasažieru un kravas vagonu pārlikšanu uz cita sliežu ceļa platuma ratiņiem, kravu pārkraušanu;
- 4.1.4. par lokomotīvu un lokomotīvu brigāžu darbu, lokomotīvu ekipēšanu;
- 4.1.5. par refrižeratoru sekciju un autonomo refrižeratoru vagonu ar dienesta telpām un apkalpojošās brigādes izmantošanu;
- 4.1.6. par refrižeratora ritošā sastāva ekipēšanu;
- 4.1.7. par pasažieru vagonu ekipēšanu ar oglēm;
- 4.1.8. par tukšo nomāto vagonu atgriešanu;
- 4.1.9. par dzelzceļa transporta Padomes direkcijas lēmumiem;
- 4.1.10. par citiem darbiem un pakalpojumiem pēc savstarpējas dzelzceļa administrāciju vienošanās;
- 4.1.11. par apmierinātām pretenzijām un prasībām kravu pārvadājumos.
- 4.2. Norēķinu pozīcijas, par kurām norēķinu tiek veikti akcepta kārtībā:
- 4.2.1. starptautiskajos pasažieru pārvadājumos par pasažieru bez biletēs, virsnormatīvās rokas bagāzas pārvadāšanu, par bagāzas nenoformēšanu un informācijas par brīvo vietu pārdošanai neziņošanu;
- 4.2.2. par procentiem par savlaicīgu norēķinu kavēšanu;
- 4.2.3. par normatīvā laika kavējumu kravas piegādei refrižeratoru sekcijās un autonomos refrižeratoru vagonos ar dienesta telpām un apkalpojošo brigādi;
- 4.2.4. par piemērotiem atbrīvojumiem no maksas par citu dzelzceļa administrācijas vagonu izmantošanu sakarā ar nepārvaramas varas apstākļiem;

- 4.2.5. par nepamatotu aizturēšanu sakarā ar kravas vilcienu nepieņemšanu starpvalstu robežpunktos;
- 4.2.6. par kravas vagonu “ātrās atgriešanas” termiņu pārkāpumiem;
- 4.2.7. par vagoniem, kas iekrauti pārkāpjot vagonu specializāciju;
- 4.2.8. par ritošā sastāva un konteineru bojāšanu un nozaudēšanu;
- 4.2.9. par nepamatotu un nevienlīdzīgu kravas vagonu galveno detaļu (riteņpāru, sānu rāmju, ratiņu siju) nomaiņu;
- 4.2.10. par pasažieru vilcienu nodošanu starpvalstu robežpunktos ar grafika kavēšanu;
- 4.2.11. par maksājumu kavējumu;
- 4.2.12. par papildus aprēķinātiem maksājumiem;
- 4.2.13. par pretenzijām par pasažieru pārvadājumiem.

5. Norēķinu kārtība

- 5.1. Kopējais norēķinu apjoms par iepriekšējo mēnesi tiek noteikts, pamatojoties uz no IVC ŽA un dzelzceļa administrācijām saņemtiem norēķinu dokumentiem.
- 5.2. LDz līdz katra mēneša 10. datumam iesniedz pārvadātājam aktu ar katras pozīcijas norēķinu summām par iepriekšējo mēnesi, ieskaitot korekcijas summas par iepriekšējiem periodiem. Akti tiek sagatavoti un nosūtīti elektroniski uz norēķinu līgumā norādīto elektronisko pasta adresi.
- 5.3. Pārvadātājs veic aktā norādītas bezakcepta pozīcijas un atzītas akcepta pozīcijas summas samaksu 5 dienu laikā no akta saņemšanas dienas.
- 5.4. Pozīcijas, kas tiek iekļautas aktā un maksātas bezakcepta kārtībā:

  - 5.4.1. LDz, pamatojoties uz 5.1. punktā minēto informāciju, bez akcepta norādītās norēķina pozīcijas summas sadala starp pārvadātājiem un iekļauj katram pārvadātājam sagatavotā aktā.
  - 5.4.2. bezakcepta samaksātas summas precizēšanu vai apstrīdēšanu Pārvadātājs ir tiesīgs veikt, iesniedzot LDz rakstveida (uz līgumā norādīto elektronisko pasta adresi) iesniegumu ar attiecīgo informāciju, pievienojot to apliecinātos dokumentus. LDz pēc abpusējas saskaņošanas norēķinu precizējumus iekļauj nākamā perioda aktos.

- 5.5. Pozīcijas, kas tiek iekļautas aktā akcepta kārtībā:

  - 5.5.1. LDz, pamatojoties uz 5.1. punktā minēto informāciju, akcepta norādītās norēķina pozīcijas summas nosūta uz norēķinu līgumā norādīto elektroniskā pasta adresi attiecīgajam pārvadātājam izskatīšanai. Ja LDz nav iespējams identificēt pārvadātāju, kuram ir jāmaksā minēto summu, LDz nosūta informāciju visiem pārvadātājiem uz līgumā norādīto elektroniskā pasta adresi;
  - 5.5.2. Pārvadātājs izskata 5.5.1. punktā minēto informāciju un 15 kalendāro dienu laikā informē LDz par akceptēšanu, vai iesniedz pamatotus iebildumus par norēķinu pozīcijas summu, pievienojot iebildumu apliecinātos dokumentus;
  - 5.5.3. LDz izskata pārvadātāja iebildumus 15 kalendāro dienu laikā un pēc nepieciešamības nodrošina komunikāciju ar dzelzceļa administrāciju par

nesaskaņotām summām. Pārvadātājam ir tiesības, bet pēc LDz uzaicinājuma – pienākums, piedalīties iebildumu izskatīšanā. Par saskaņošanas procesa rezultātu LDz informē pārvadātāju un akceptētas summas iekļauj nākamā perioda aktā.

5.6. Pēc pārvadātāja lūguma LDz var iekļaut norēķinos citas pozīcijas, ja norēķinu pozīcijas atbilst Komplekso norēķinu noteikumiem.

5.7 No pārvadātāja saņemtos maksājumus LDz pārskaita attiecīgajām dzelzceļa administrācijām Komplekso norēķinu noteikumos noteiktajos termiņos.

5.8. Norēķinu nodrošināšanai LDz izmanto šim mērķim atvērto norēķinu kontu. Pārvadātāji veic norēķinu summas pārskaitīšanu uz LDz norēķinu kontu Šveices frankos.

5.9. Ja LDz vainas dēļ netiek nodrošināti savlaicīgi maksājumi dzelzceļa administrācijām, pārvadātājiem nav pienākums maksāt kavējuma maksu un procentus.

6. Norēķini par inventārā parka vagonu un inventārā parka konteineru lietošanu

6.1. Norēķini tiek veikti pamatojoties uz:

6.1.1. Noteikumiem par citu valstu īpašumā esošo kravas vagonu ekspluatāciju, numuru uzskaiti un norēķiniem par to lietošanu (originālais nosaukums – “Правила эксплуатации, пономерного учета и расчетов за пользование грузовыми вагонами собственности других государств”, apstiprināti dzelzceļa administrāciju pilnvaroto pārstāvju 24.05.1996. sēdē ar grozījumiem);

6.1.2. Noteikumiem par citu dzelzceļu administrāciju īpašumā esošo universālo konteineru ekspluatāciju un norēķiniem par lietošanu (originālais nosaukums – “Правила эксплуатации, пономерного учета и расчетов за пользование универсальными контейнерами принадлежности железнодорожных администраций”, apstiprināti 1.10.1997. Padomes 19. sēdē ar grozījumiem):

6.2. Par inventārā parka vagona un inventārā parka konteineru lietošanu pārvadātāji maksā par laika posmu no vagona/konteinera valsts robežas šķērsošanas brīža, pieņemot vagonu/konteineru no ārvalstu dzelzceļa, un līdz vagona/konteinera valsts robežas šķērsošanas brīdim, nododot vagonu/konteineru uz ārvalstu dzelzceļu. Vagona/konteinera atrašanas laika uzskaite Latvijas dzelzceļā un sadalījums starp Latvijas pārvadātājiem tiek veikts saskaņā ar *Vagonu un konteineru uzskaites un lietošanas noteikumiem* (apstiprināti VAS Latvijas dzelzceļš Valdes sēdē 2020.gada 31.augustā VL -55/339).

6.3. Vagonu lietošanas likmi nosaka atbilstoši “Noteikumiem par citu valstu īpašumā esošo kravas vagonu ekspluatāciju, numuru uzskaiti un norēķiniem par to lietošanu”. Vagonu lietošanas laiku nosaka diennaktīs, noapaļojot to līdz precizitātei divas zīmes aiz komata.

6.4. Konteineru lietošanas likmi nosaka atbilstoši “Noteikumiem par citu dzelzceļa administrāciju īpašumā esošo universālo konteineru ekspluatāciju un norēķiniem par to lietošanu”. Konteineru lietošanas laiku nosaka diennaktīs, noapaļojot to līdz precizitātei divas zīmes aiz komata.

6.5. LDz informē pārvadātājus par aktuālajām Padomē apstiprinātām likmēm par vagonu un konteineru lietošanu un to izmaiņām.

6.6. LDz, iesniedzot pārvadātājam Noteikumu 5.2.punktā minēto aktu, pievieno šādu informāciju par vagonu un par konteineru:

- 6.6.1. vagona/konteinera numuru;
- 6.6.2. nodotā vilciena indeksu;
- 6.6.3. dzelzceļa administrāciju – vagona īpašnieku;
- 6.6.4. MGSP, kuru vagons ir šķērsojis;
- 6.6.5. vagona/konteinera nodošanas datumu;
- 6.6.6. vagona veidu, vagona asu skaitu (tikai norēķiniem par vagonu);
- 6.6.7. diennakts skaitu, kurā vagons/konteiners atradās pārvadātāja atbildībā;
- 6.6.8. cenu atbilstoši vagona/konteinera veidam;
- 6.6.9. kopējo vagona/konteinera lietošanas summu.

6.7. Par vagonu, konteineru pazaudēšanu, bojāšanu, par nepamatotu un nevienlīdzīgu kravas vagonu galveno detaļu (riteņpāru, sānu rāmju, ratiņu siju) nomaiņu pārvadātājam ir pienākums kompensēt radītos zaudējumus.

7. Norēķinu pakalpojuma cena un samaksas kārtība

7.1. LDz norēķinu pakalpojuma cena ir 0,02 EUR par vienu Šveices franku (CHF) par vienu CHF par katru aktā iekļauto norēķinu pozīcijas summu (visas summas, kas pārvadātājam jāsamaksā un jāsaņem no citām dzelzceļa administrācijām).

7.2. LDz katra mēneša 12. datumā nosūta pārvadātājam elektroniski sagatavoto rēķinu par iepriekšējo mēnesī sniegtiem norēķinu pakalpojumiem uz norēķinu līgumā norādīto elektroniskā pasta adresi.

7.3. Pārvadātājs veic rēķinā norādītas summas samaksu 5 dienu laikā no rēķina saņemšanas dienas. Ja Pārvadātājs kavē rēķina samaksu, LDz, pamatojoties uz Civillikuma 1668.³ pantu, ir tiesības prasīt un saņemt kavējuma procentus norēķinu līgumā noteiktā apmērā un termiņā.

Finanšu direktors

R.Razums